

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 2203-42

Chișinău

« 4 » iulie 2013

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

Referitor la: demersul Președintelui Parlamentului Republicii Moldova nr.3087 din 18 decembrie 2012 referitor la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Guvernul a examinat proiectul de lege nominalizat mai sus și Vă prezintă Avizul asupra proiectului în cauză, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.477 din 3 iulie 2013 (se anexează).

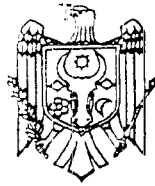
Cu respect,

Secretar general
al Guvernului

Victor BODIU

Hodoroja I.
250 230

04 07 1632 B

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 477

din 7 iulie 2017

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege
pentru modificarea și completarea unor acte legislative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prim-ministru

IURIE LEANCĂ

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene

Natalia GHERMAN

Ministrul justiției

Oleg Efrim

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului nr. 477
din 2 iulie 2013

AVIZ la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 3087 din 18 decembrie 2012) de către Igor Corman, deputat în Parlament, și îl susține cu luarea în considerare a următoarelor aspecte.

1. În contextul prevederilor art. 2 al Legii nr. 595-XIV din 24 septembrie 1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (în continuare – Legea nr. 595-XIV) și în scopul respectării unei terminologii unice în tot textul proiectului, după cuvîntul „tratată” se propune de completat cu cuvîntul „internațional”, racordat la forma gramaticală corespunzătoare.

2. Guvernul susține completarea Legii nr. 595-XIV cu noțiunea de „declarație”, propunînd, totodată, o altă redacție a acesteia care s-ar referi la cele 3 tipuri de declarații (interpretativă, facultativă și obligatorie), calificate astfel în recomandările Comisiei de Drept Internațional și care este conformă instrumentelor internaționale la care Republica Moldova este parte. Respectiv, la art. I pct. 1 al proiectului (referitor la art. 2 al Legii nr. 595-XIV), noțiunea de „declarație” se propune a fi formulată în următoarea redacție:

„Declarație – mențiunea, alta decît rezerva, formulată la momentul semnării, ratificării, aprobării, aderării sau acceptării unui tratat internațional, sau la un alt moment în conformitate cu prevederile tratatului, prin care se interpretează unele prevederi ale acestuia de către partea moldovenească sau prin care partea moldovenească efectuează comunicările prevăzute de tratat”.

Totodată, în vederea respectării regulilor tehnicii legislative, la art. I pct. 1 alin. (2) al proiectului legii, propunerea privind excluderea noțiunii „publicare” urmează a fi expusă în următoarea redacție: „noțiunea „publicare” se exclude”.

3. Guvernul urmează să faciliteze procesul de inițiere a negocierilor prin simplificarea procedurii de avizare interministerială și de coordonare cu Comisia parlamentară politică externă și integrare europeană. În acest context, la art. I pct. 2 al proiectului legii, se propune o nouă redacție a formulei generice și a alin. (2) art. 7 al Legii nr. 595-XIV, după cum urmează:

„2. La art. 7 alin. (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins: (2) Președintele Republicii Moldova sau Guvernul adoptă decizia cu privire la

inițierea negocierilor. În cazul tratatelor internaționale specificate la art. 11 alin. (1), adoptarea deciziei cu privire la inițierea negocierilor este precedată de solicitarea avizului consultativ al Comisiei parlamentare politică externă și integrare europeană privind oportunitatea încheierii tratatului internațional. În acest scop, Comisiei i se prezintă argumentarea necesității încheierii tratatului internațional, cu specificarea eventualelor consecințe de ordin politic, financiar-economic sau de altă natură, pe care le implică încheierea tratatului internațional și proiectul acestuia în limba de stat.”.

4. În vederea excluderii lacunelor de procedură și a discrepanțelor procedurale existente (alin. 3 art. 7 în versiunea propusă în raport cu art. 5 al Legii nr. 595-XIV care stipulează obligativitatea elaborării proiectului tratatului în limba de stat) și garantării unei accesibilități depline la conținutul proiectelor inițiate, Guvernul propune excluderea cazurilor de inițiere a negocierilor asupra tratatelor internaționale în alte limbi decât în limba de stat. Versiunea tratatului în limba de stat va servi drept bază pentru efectuarea ulterioară a traducerii în limba în care se preconizează să fie purtate negocierile. Veridicitatea traducerii va fi asigurată de organul responsabil de încheierea tratatului, care urmează să cunoască esența, specificul și terminologia de specialitate a documentului.

Cu referire la art. I pct. 2 alin. (3) al proiectului de lege și în vederea corelării terminologiei proiectului legii cu prevederile art. 107 din Constituția Republicii Moldova și Legii nr. 595-XIV, referința la „avizele ministerelor și departamentelor de resort” urmează a fi substituită cu „avizele ministerelor și altor autorități administrative centrale de specialitate privind oportunitatea încheierii tratatului internațional”. Avizul Ministerului Justiției privind compatibilitatea proiectului tratatului cu prevederile legislației interne acoperă și compatibilitatea acestuia cu dispozițiile constituționale. Prin urmare, o referință separată la compatibilitatea proiectului tratatului internațional cu prevederile Constituției este una de prisos.

Astfel, se propune expunerea art. I pct. 2 alin. (3), (referitor la alin. (3) art. 7 al Legii nr. 595-XIV), în următoarea redacție: „Propunerea cu privire la inițierea negocierilor este prezentată de către organul responsabil pentru încheierea tratatului internațional, de comun acord cu și prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene. Propunerea conține argumentarea necesității încheierii tratatului internațional, cu specificarea eventualelor consecințe de ordin politic, financiar-economic sau de altă natură, pe care le implică încheierea tratatului internațional, proiectul acestuia în limba de stat și avizele ministerelor și altor autorități administrative centrale de specialitate privind oportunitatea încheierii tratatului internațional. Ministerul Justiției prezintă avizul privind compatibilitatea proiectului tratatului internațional cu prevederile legislației naționale. După decizia cu privire la inițierea negocierilor, organul responsabil pentru încheierea tratatului internațional asigură traducerea și prezentarea Ministerului Afacerilor Externe și

Integrării Europene a textului proiectului tratatului internațional în limba în care se va negocia, în scopul transmiterii acestuia celeilalte părți la tratat. Organul responsabil de încheierea tratatului internațional asigură conformitatea traducerii proiectului tratatului internațional.”

5. Pentru a simplifica procedura și a exclude dublarea activităților, Guvernul propune solicitarea avizului consultativ al Comisiei parlamentare politică externă și integrare europeană la etapa aprobării semnării tratatului doar în situația în care în timpul negocierilor au survenit modificări esențiale în textul acestuia.

Guvernul nu susține inițiativa propusă în ceea ce privește indicarea în decretul Președintelui Republicii Moldova sau Hotărârea Guvernului a nivelului la care se propune semnarea, numele și funcția semnatarului și propuneri pentru acordarea deplinei puteri, din următoarele considerente;

tratatele internaționale nu reprezintă acte unilaterale, ci instrumente internaționale bilaterale sau multilaterale, respectiv la determinarea nivelului de semnare este luat în calcul specificul legislației diferitor state, respectarea principiului parității la încheierea acestora, oportunitățile cu ocazia vizitelor bilaterale sau reuniunilor în cadrul organizațiilor internaționale etc.;

modificarea componenței delegației, a nivelului de semnare a tratatelor sau a semnatarilor cu puțin timp înainte de semnare este un fenomen întâlnit frecvent în practica încheierii tratatelor;

existența riscului de amânare a semnării unor tratate internaționale, eventual foarte necesare pentru Republica Moldova, în cazul survenirii imposibilității semnatarului preconizat de a participa la o conferință internațională sau de a efectua o vizită într-un anumit stat din motive imprevizibile de agendă supraîncărcată, motive de sănătate sau alte circumstanțe obiective de moment etc.

În conformitate cu dreptul internațional și în virtutea funcțiilor stabilite de legislație, Președintele Republicii Moldova, Prim-ministrul și ministrul afacerilor externe și integrării europene pot exercita orice acte referitoare la încheierea tratatelor internaționale. Respectiv, Guvernul consideră ca Președintele Republicii Moldova, Prim-ministrul și ministrul afacerilor externe și integrării europene urmează să exercite orice acte referitoare la încheierea tratatelor internaționale fără prezentarea deplinei puteri și fără decizia cu privire la aprobarea semnării. Totodată, Guvernul evocă că tratatele internaționale corespunzătoare nu vor putea fi semnate fără consultarea Președintelui statului sau Guvernului la etapa inițierii negocierilor.

Pornind de la conceptul inițiativei legislative privind lichidarea lacunelor și discrepanțelor care generează conflictele de competențe, precum și în scopul respectării prerogativelor constituționale ale șefului statului de a încheia tratate internaționale în numele statului, Guvernul este de acord ca semnarea preconizată a tratatului interstatal să fie precedată de coordonarea semnatarului

(cu excepția cazului când Prim-ministrul și ministrul afacerilor externe și integrării europene reprezintă semnatori ai tratatelor internaționale) cu Președintele, propunând ca și în privința tratatelor interguvernamentale semnatarul (cu excepția cazului când Președintele statului este semnatar al tratatului internațional) să fie coordonat cu Prim-ministrul. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va fi instituția de gestionare a acestui proces.

În contextul celor menționate, Guvernul propune la art. I pct. 3 (referitor la art. 8¹ propus al Legii nr. 595-XIV) următoarele:

la alin. (1), subalin. 2 de expus în următoarea redacție: „În cazul tratatelor internaționale specificate la art. 11 alin. (1) care conțin diferențe de fond față de textele asupra cărora au fost inițiate negocierile, adoptarea deciziei cu privire la semnare este precedată de solicitarea avizului consultativ privind oportunitatea încheierii tratatului internațional a Comisiei parlamentare politică externă și integrare europeană. În acest scop, Comisiei i se prezintă nota informativă stipulată la alin. 2 al prezentului articol și textul proiectului tratatului internațional în limba de stat și în limba de referință convenită de părți.”;

la alin. (2), subalin. 2 de expus în următoarea redacție: „Propunerea include textul tratatului internațional negociat, în limba de stat și, după caz, în limba de referință convenită de părți, nota informativă care conține referiri la procesul și rezultatele negocierilor, aspectele esențiale ale tratatului care au fost modificate și/sau completate în urma negocierilor, eventuale consecințe de ordin politic, financiar-economic sau de altă natură, pe care le implică încheierea tratatului internațional. În cazul în care textul tratatului internațional negociat conține diferențe de fond față de textul asupra căruia au fost inițiate negocierile, la propunere se vor anexa avizele repetate ale ministerelor și instituțiilor de resort privind oportunitatea încheierii tratatului internațional, inclusiv avizul Ministerului Justiției privind compatibilitatea proiectului tratatului internațional negociat cu prevederile Constituției Republicii Moldova și legislației naționale.”;

de completat cu un alineat nou (4) cu următorul cuprins:

„(4) Înainte de semnarea preconizată a tratatului internațional, semnatarul acestuia (cu excepția Președintelui Republicii Moldova, Prim-ministrului, ministrului afacerilor externe și integrării europene) va fi coordonat de către organul responsabil pentru încheierea tratatului internațional, de comun acord și prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, cu Președintele Republicii Moldova – în cazul tratatelor internaționale interstatale și cu Prim-ministrul – în cazul tratatelor internaționale interguvernamentale. Semnatarul tratatelor interdepartamentale va fi coordonat cu organul responsabil pentru încheierea tratatului internațional.”

De completat cu un nou alineat, (5), cu următorul cuprins: „În conformitate cu dreptul internațional și în virtutea funcțiilor lor stabilite de legislație, Președintele Republicii Moldova, Prim-ministrul și ministrul afacerilor externe și integrării europene pot exercita orice acte referitoare la încheierea tratatelor internaționale fără decizia cu privire la aprobarea semnării.”

6. Avînd în vedere că elaborarea deplinelor puteri este o procedură tehnică, efectuată conform deciziei asumate în acest sens vizînd semnarea tratatului (aprobarea deciziei pentru semnare) și vizînd coordonarea semnatarului (cu șeful statului sau, după caz, cu șeful Executivului), Guvernul susține modificarea normei propuse la art. I pct. 4 (referitor la art. 9 al Legii nr. 595-XIV) în sensul împuternicirii ministrului (și nu a ministerului) afacerilor externe și integrării europene pentru eliberarea deplinelor puteri, așa cum se efectuează în cazul participării la conferințe internaționale. Astfel, se propune operarea următoarelor modificări și completări:

alin. (1) de expus în următoarea redacție: „Deplinele puteri se eliberează de către ministrul afacerilor externe și integrării europene, conform deciziei privind inițierea negocierilor și, respectiv, conform deciziei privind aprobarea semnării tratatului internațional.”

la alin. (2), cuvîntul „Ministerul” de substituit cu cuvîntul „ministrul”.

7. Guvernul nu susține pct. 7 art. I al proiectului din următoarele considerente:

propunerea de completare nu corespunde obiectului de reglementare a articolului 23 din Legea nr. 595-XV:

tratatele internaționale sînt supuse ratificării, aprobării, acceptării sau aderării prin acte normative adoptate/aprobate de Parlament și, respectiv, Guvern, publicate în conformitate cu legislația în vigoare. Astfel, Parlamentul și Guvernul vor fi informați despre acțiunile respective, evitîndu-se o sarcină suplimentară în acest sens asupra Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene;

o listă exhaustivă a tratatelor internaționale care se planifică a fi inițiate, negociate, încheiate pe parcursul anului viitor este dificil de realizat, din moment ce tratatele internaționale nu sînt acte unilaterale, ci acorduri încheiate de Republica Moldova cu alte subiecte ale dreptului internațional urmare negocierilor și în contextul circumstanțelor de ordin politic, economic, social etc.;

obiectul de reglementare a normei propuse nu corespunde inițiativei aprobate „Guvern fără hîrtie”, precum și programelor și strategiilor aprobate de Guvern prin Hotărîrea nr. 710 din 20 septembrie 2011 „Cu privire la aprobarea Programului strategic de modernizare tehnologică a guvernării (e-transformare)”, Hotărîrea nr. 709 din 20 septembrie 2011 „Cu privire la unele măsuri în domeniul e-Transformare a guvernării”, precum și Legii nr. 173 din 28 iulie 2011 „Privind ratificarea Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „e-Transformarea Guvernării”.

8. Referitor la calcularea termenului pentru publicare, Guvernul consideră judicios a propune ca aceasta să fie efectuată doar din momentul

constatării datei intrării în vigoare sau a datei încetării valabilității tratatului. De menționat că în practica internațională se întâlnesc deseori cazuri când tratatul internațional intră în vigoare sau își încetează valabilitatea la o anumită dată, statele fiind, însă, informate despre acest fapt de către depozitar sau o altă parte după data respectivă. În acest context Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va putea aduce la cunoștința publică datele respective în termen de 30 de zile doar din momentul când acestea vor fi constatate, adică, urmare notificărilor corespunzătoare. Totodată, Guvernul propune să simplifice procedurile de informare publică în situația în care data intrării în vigoare și data încetării valabilității tratatului sînt stipulate expres în tratatul respectiv. În contextul celor stipulate, Guvernul propune la art. I pct. 8 (referitor la alin. (1) art. 30 al Legii nr. 595-XIV) următoarele:

cuvintele „denunțarea sau stingerea tratatului internațional” de substituit cu cuvintele „denunțarea, stingerea tratatului internațional sau retragerea din acesta” și în continuare după text;

cuvintele „data intrării în vigoare, încetării valabilității sau constatării încetării valabilității tratatului internațional” de substituit cu cuvintele „constatarea datei intrării în vigoare sau a datei încetării valabilității tratatului internațional”;

de completat alineatul cu o nouă frază în următoarea redacție: „În cazul unui tratat internațional cu termen de valabilitate predefinit, în ordinul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene prin care se comunică data intrării în vigoare se indică și data încetării valabilității acestuia.”

9. Conform inițiativei legislative, în cazul tratatelor cu aplicare provizorie, textul acestuia împreună cu anexele și documentele aferente, rezervele și declarațiile Republicii Moldova, precum și ordinul ministrului afacerilor externe și integrării europene prin care se aduce la cunoștința publică data începerii aplicării provizorii a tratatului se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. În context, se consideră inoportun republicarea textului tratatului împreună cu actele normative de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare a tratatelor internaționale. Respectiv, precum și în scopul excluderii discrepanțelor de ordin juridic și în vederea simplificării procedurii și evitării dublării de publicare a aceluiași instrument internațional la art. I pct. 8 (referitor la alin. (1²) art. 30 al Legii nr. 595-XIV) se propun următoarele:

după cuvintele „în conformitate cu art. 16” de completat cu cuvintele „inclusiv textele anexelor și documentelor aferente, rezervele și declarațiile Republicii Moldova la tratatul internațional” și în continuare după text;

după cuvîntul „respectivă” de completat cu cuvintele „fără necesitatea republicării acestor texte împreună cu actele normative de ratificare, aprobare, aderare sau acceptare a tratatelor internaționale.”

10. Guvernul apreciază drept imperios asigurarea calității traducerilor tratatelor internaționale prin repartizarea clară a competențelor între autoritățile de stat. Organul responsabil de încheierea tratatului este instituția responsabilă de negocierea proiectului tratatului și este familiarizat cu specificul terminologiilor utilizate în document. Acesta urmează să se asigure veridicitatea traducerii în limba de stat a tratatului negociat și/sau încheiat într-o altă limbă. În acest sens art. I pct. 8 (referitor la art. 30 al Legii nr. 595-XIV), se propune de completat cu un nou alineat în următoarea redacție: „La alineatul (2), după sintagma „traducerea oficială în limba de stat” de completat cu sintagma „a cărei veridicitate este asigurată de organul responsabil pentru încheierea tratatului internațional” și în continuare după text.

11. În vederea evitării dublării în acțiuni și existenței deja în legislație a unei competențe în domeniu, Guvernul nu susține includerea ultimului alin. (2) al pct. 8 art. I (referitor la art. 30 al Legii nr. 595-XIV), din următoarele considerente:

în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1381 din 17 decembrie 2006 „Cu privire la Registrul de stat al actelor juridice al Republicii Moldova”, funcția de colectare a actelor juridice, inclusiv a tratatelor internaționale și completare a Registrului de stat al actelor juridice al Republicii Moldova este atribuită Centrului de Informații Juridice de pe lângă Ministerul Justiției;

conținutul paginilor web al autorităților de stat nu poate face obiectul unei legi organice.

12. În scopul excluderii lacunelor și respectării condițiilor creației legislative, precum: precizia, consecvența și echilibrul între reglementările la care se face referire în proiectul normei propuse, se propune la art. II (referitor la art. 1 al legii nr. 173-XIII) următoarele:

la alin. (1) sintagma „după cuvântul „Financiare” și înaintea simbolului „*” se introduc” de substituit cu sintagma „după cuvintele Comisiei Naționale a Pieții Financiare* se completează cu” și în continuare conform textului proiectului legii;

la alin. (1) și la alin. (6), cuvintele „denunțarea sau stingerea tratatelor internaționale” de substituit cu cuvintele „denunțarea, stingerea tratatelor internaționale sau retragerea din acestea” și în continuare după text;

la alin. (5), sintagma „la alineatul (6) al prezentului articol” de substituit cu sintagma „în articolul 2”;

de completat cu un nou alineat cu următorul cuprins: „ La alineatul (7) după cuvintele „traducerea oficială în limba de stat” de completat cu cuvintele „a cărei veridicitate este asigurată de organul responsabil pentru încheierea tratatului internațional” și în continuare după text.

13. Avînd în vedere restanțele enorme care s-au acumulat la capitoul publicării tratatelor și evitării unor presiuni asupra bugetului de stat (care pentru anul 2013 prevede alocarea doar a jumătății din suma necesară pentru lichidarea restanței în cauză), ar fi judicios ca noua modalitate de publicare a tratatelor internaționale să fie aplicată doar vizavi de acordurile încheiate după intrarea în vigoare a legii în cauză. Astfel, pentru publicarea tratatelor care au intrat în vigoare anterior se va aplica modalitatea existentă în prezent, și anume publicarea acestora în ediții speciale ale Monitorului Oficial al Republicii Moldova. Prin urmare, Guvernul propune completarea proiectului legii în cauză cu un nou articol III (articolul III actual va deveni articolul IV) cu următorul cuprins: „IV. Tratatelor internaționale la care Republica Moldova a devenit parte pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi se publică în ediții speciale ale Monitorului Oficial al Republicii Moldova.”